

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจความต้องการของเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ - ๖ ในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์สำหรับเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความต้องการของเด็กที่มีต่อหนังสือพิมพ์สำหรับเด็กในค่านี้อาหารูปแบบ ปริมาณ วิธีที่จะได้อ่าน ภาษาที่ใช้ ความถี่ในการออกหนังสือ และความต้องการที่จะมีบทบาทร่วมกับหนังสือพิมพ์สำหรับเด็ก ตลอดจนระดับความต้องการของเด็กนักเรียนชายและหญิงที่มีต่อเนื้อหาประเภทต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อศึกษาความต้องการของเด็กต่างประเทศ ต่างสังกัดโรงเรียน และต่างฐานะทางเศรษฐกิจว่ามีความต้องการอ่านเนื้อหาสาระในหนังสือพิมพ์สำหรับเด็กแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น ๒ ตอน คือ ในขั้นเตรียมงาน และในขั้นดำเนินงาน

ในขั้นเตรียมงาน เริ่มตั้งแต่ การกำหนดปัญหา ความมุ่งหมายและขอบเขตของการวิจัย ศึกษาค้นคว้าข้อมูล ทฤษฎี และแนวคิดต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการศึกษา สมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ จากนั้นจึงเริ่มออกแบบสอบถาม และทำการทดสอบแบบสอบถามแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถามให้พร้อมที่จะใช้ในการดำเนินงาน

ในขั้นดำเนินงาน ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่นักเรียนชาย (จำนวน ๒๖๐ คน) และหญิง (จำนวน ๒๖๐ คน) ในระดับชั้นประถม ๕ - ๖ จากโรงเรียนรัฐบาล ๖ โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดธาตุทอง โรงเรียนวัดหัวลำโพง โรงเรียนบ้านบางกะปิ โรงเรียนวัดประสาธน์ โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม

และโรงเรียนประถมศึกษาสาธิตสาธิตกลางกรมมหาวิทยาลัย และจากโรงเรียนราษฎร์ ๗ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเกษมพิทยา โรงเรียนนันทนศึกษา โรงเรียนปανεจันท์วิทยา โรงเรียนศึกษาวชิรนา โรงเรียนพิพัฒนา โรงเรียนสมาคมสตรีไทย และโรงเรียนชัตติยานีณคอง เมื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงได้ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ/ครูใหญ่ และอาจารย์ประจำชั้น เพื่อช่วยแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนที่คัดเลือกไว้ หลังจากนั้นจึงทำการรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาได้ครบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดแยกกลุ่มตามตัวแปรอิสระและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐาน โดยวิธีการทางสถิติ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นได้กำหนดหัวข้อใหญ่ไว้ ๔ ตอนเพื่อความชัดเจน ในการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง, เด็กกับหนังสือพิมพ์รายวันทั่วไป, เด็กกับความต้องการหนังสือพิมพ์สำหรับเด็ก, ความต้องการในค่านเนื้อหาในหนังสือพิมพ์สำหรับเด็ก

สถิติที่นำมาใช้ในการวิจัยเรื่องนี้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า Critical Ratio

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

๑. ในค่านพฤติกรรมการอ่าน โอกาสที่เด็กได้อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำมีจำนวนสูงสุดเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนเด็กที่ไม่เคยอ่านเลยมีน้อยมาก หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เด็กมีโอกาสอ่านมากที่สุดคือ ไทยรัฐ ส่วนหนังสือพิมพ์ที่เด็กมีโอกาสอ่านน้อยที่สุดคือ เสียงปวงชน ในค่านลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์ของเด็ก พบว่าเด็กส่วนใหญ่อ่านที่บ้านและอ่านเป็นบางครั้งแล้วแต่โอกาส และส่วนมากจะอ่านเฉพาะบางเรื่องที่สนใจ

๒. ในด้านทัศนคติของเด็กที่เกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์พบว่า เด็กส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ และสาเหตุที่ชอบอ่าน เพราะส่วนใหญ่เห็นว่าทำให้รอบรู้เหตุการณ์และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ รวมทั้งได้ทราบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ มีเด็กเป็นส่วนน้อยเท่านั้นที่ไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ เหตุผลที่ไม่ชอบอ่านเพราะหนังสือพิมพ์มักลงแต่เรื่องที่ผู้ใหญ่อ่าน

๓. เด็กส่วนใหญ่เคยใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนในวิชาต่าง ๆ มีเด็กที่ไม่เคยใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนเป็นส่วนน้อย

๔. เกี่ยวกับอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อเด็กในทางที่ดี เด็กส่วนใหญ่เห็นควยว่าหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อเด็กในทางที่ดี โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ทำให้ได้รับความรู้ทั่วไปมาก เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการศึกษา ทำให้ได้รับความรู้รอบตัวอย่างกว้างขวาง และมีเด็กเกินครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างเล็กน้อยเท่านั้นที่เห็นว่า หนังสือพิมพ์ทำให้มีความทะเยอทะยานในชีวิต และกระตุ้นให้มีความคิดริเริ่ม หรืออยากลอกเลียนแบบอย่างที่ดีของบุคคลในข่าว

ส่วนอิทธิพลในทางไม่ดี เด็กเกินกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างเล็กน้อยเห็นควยว่า หนังสือพิมพ์ทำให้ได้รับตัวอย่างที่ไม่ดี แต่เด็กส่วนใหญ่ก็ไม่เห็นควยว่าหนังสือพิมพ์ทำให้มีจิตใจฟุ้งซ่าน และทำให้สิ้นเปลืองเวลาโดยไม่จำเป็น

๕. ในด้านความต้องการหนังสือพิมพ์สำหรับเด็ก เด็กส่วนใหญ่ต้องการให้มีหนังสือพิมพ์เฉพาะสำหรับเด็ก และเป็นหนังสือที่ออกเป็นรายวัน เด็กชายและหญิงส่วนมากต้องการให้หนังสือพิมพ์มีขนาดเล็กกว่าหนังสือพิมพ์ที่วางขายอยู่ในท้องตลาดทั่วไป มีลักษณะรูปเล่มเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าเปิดตามแนวตั้ง มีจำนวนหน้ามากกว่า ๑๒ หน้า ราคาไม่เกินเล่มละ ๒ บาท เด็กหญิงและชายเกินกว่าครึ่งเล็กน้อย ต้องการให้มีปริมาณของเนื้อหาเท่ากับหนังสือพิมพ์ทั่วไปในปัจจุบัน และเด็กส่วนใหญ่ต้องการให้

หนังสือพิมพ์สำหรับเด็กใช้ภาษาที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย และช่วยให้เกิดความชำนาญในการอ่าน
ยิ่งขึ้น เด็กส่วนใหญ่ต้องการซื้อหนังสือพิมพ์อ่านเอง

๖. ในด้านความต้องการของเด็กที่มีต่อการอ่านเนื้อหาสาระในหนังสือพิมพ์ทั้ง ๔ ประเภท
คือ ประเภทข่าว ประเภทความคิดเห็น ประเภทความรู้-สารคดี ประเภทบันเทิง - โฆษณาและเบ็ด
เตล็ด เมื่อเปรียบเทียบจากค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาประเภทต่าง ๆ แล้วพบว่า เด็กต้องการ
✓ เนื้อหาประเภทความรู้ - สารคดี มากที่สุด นอกจากนี้พบว่าเด็กต้องการอ่านเนื้อหาสาระในหนังสือ
พิมพ์เด็กทุกประเภท และในแต่ละประเภทไม่มีเนื้อหาเรื่องใดที่เด็กไม่ต้องการ

๗. เนื้อหาประเภทข่าวที่เด็กชายให้ค่าความต้องการสูงสุด คือ ข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหว
ทางการศึกษา และวิชาการต่าง ๆ ส่วนเด็กหญิงต้องการเนื้อหาที่เกี่ยวกับหนังสือที่นาอ่านสำหรับเด็ก
เด็กมากที่สุด ส่วนข่าวที่ทั้งเด็กชายและหญิงต้องการน้อยที่สุด คือ ข่าวขบขัน

๘. เนื้อหาประเภทความคิดเห็นที่ทั้งเด็กชายและหญิงให้ค่าความต้องการสูงสุด คือ ความ
คิดเห็นที่เพื่อนเด็กส่งมาลง ส่วนเนื้อหาที่เด็กชายและหญิงให้ค่าความต้องการต่ำสุด คือ ตอบปัญหา
และตอบจดหมายประจำวันที่ยื่นอ่านส่งมา

๙. เนื้อหาประเภทความรู้-สารคดี เด็กชายให้ค่าความต้องการ ความรู้เกี่ยวกับ
วิทยาศาสตร์มากที่สุด ส่วนเด็กหญิงให้ค่าความต้องการเนื้อหาที่เกี่ยวกับเสริมความรู้และวิชาที่เรียน
มากที่สุด เด็กทั้งชายและหญิงต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับตอบปัญหาแพทย์น้อยที่สุด

๑๐. เนื้อหาประเภทบันเทิง - โฆษณาและเบ็ดเตล็ดที่ทั้งเด็กชายและหญิงให้ค่าความต้องการ
สูงสุดคือ ขำขัน ส่วนเนื้อหาที่ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงให้ค่าความต้องการน้อยที่สุดคือ โฆษณาสินค้าทั่วไป

๑๑. เด็กที่มีเพศ สังกัดโรงเรียนที่ศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมีความต้องการอ่าน
เนื้อหาสาระในหนังสือพิมพ์สำหรับเด็กไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ๐.๐๕

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ทำให้มีโอกาสทราบถึงความคิดเห็นทั้ง เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ทั่วไป
ในปัจจุบัน และความต้องการเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์สำหรับเด็ก ของเด็กนักเรียนระดับชั้น

ประถมศึกษา รวมทั้งได้ทราบถึงความเกี่ยวพันระหว่างเด็กกับตัวแปร เช่น จากผลการทดสอบสมมติฐานที่พบว่า เพศ สังกัดโรงเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจไม่มีผลต่อความต้องการเนื้อหาในหนังสือพิมพ์สำหรับเด็ก ซึ่งการศึกษานี้ อาจจะเป็นประโยชน์ต่อผู้คิดจะทำการวิจัยต่อเนื่อง หรือผู้ที่จักทำหนังสือพิมพ์สำหรับเด็กต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์สำหรับเด็ก เป็นเรื่องที่ควรจะหยิบยกขึ้นมาพิจารณา เพื่อให้มีการส่งเสริมสนับสนุน และปรับปรุงแก้ไขการหนังสือพิมพ์ให้เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการทางสติปัญญา การศึกษา และจริยธรรมของเด็กไทยอันเป็นที่รัก และน่าห่วงใย

ข้อเสนอแนะสำหรับฝ่ายหนังสือพิมพ์และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑. ควรมีการสำรวจความต้องการของเด็กในระดับต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากเด็กประถม ๕ - ๖ ในการจัดทำเนื้อหาให้สนองความต้องการของกลุ่มเด็กได้เหมาะสมยิ่งขึ้น หรือในการผลิตหนังสือพิมพ์สำหรับเด็กขึ้นเพื่อทดลองเผยแพร่แก่กลุ่มเด็ก
๒. หนังสือพิมพ์ที่มีการจัดทำสำหรับเด็กควรปรับปรุงปริมาณ คุณภาพ และการเสนอเนื้อหา ให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติ ความต้องการ รสนิยม และความสนใจของเด็ก เพื่อให้คุ้มค่ากับประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ และทรัพยากรที่ผู้จัดทำสูญเสียไป เช่น ในแง่เกี่ยวกับรูปเล่ม เนื้อหา กำหนดออกหนังสือ ราคา และภาษาที่ใช้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำให้ทราบผลของการศึกษาไปบ้างแล้ว
๓. เนื่องจากหนังสือพิมพ์สำหรับเด็กโดยเฉพาะอาจจะทำได้ยาก เพราะมีผู้อ่านจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับหนังสือพิมพ์ทั่วไป เหตุนี้อาจไม่ยั่วยู่ให้นายทุน กล้าลงทุน แต่จากการวิจัยพบว่า เด็กเป็นจำนวนมากอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้ใหญ่ ขอให้ผู้รับผิดชอบคำนึงถึงเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ ในส่วนที่จะเป็นผลกระทบในทางไม่ดีต่อผู้อ่านที่เป็นเด็ก ซึ่งไม่สามารถจะมีวิจรรย์ญาณในการแยกแยะสิ่งที่ดีเลวได้ก็เท่าผู้ใหญ่ อีกทั้งยังจะฝังเป็นประสบการณ์ในชีวิตต่อไปในภายภาคหน้า สถาบันที่เกี่ยวข้องกับวงการหนังสือพิมพ์ใน

ปัจจุบัน เช่น สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย ฯลฯ ควรมีการประสานงานกัน เพื่อให้หนังสือพิมพ์ ซึ่งมีรบบารวมในตัวเองอยู่แล้ว ได้มีการควบคุมให้อยู่ในกรอบแห่งความรับผิดชอบในวิชาชีพมากขึ้น เพราะในทางปฏิบัติเท่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ยังควบคุมได้ยาก

และถ้าสามารถจะทำให้ควรมีการริเริ่มในการจัดทำหนังสือพิมพ์ภาษาไทยสำหรับเด็กขึ้นโดยการนำหลักจิตวิทยาเด็ก การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ และทดลองเผยแพร่

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัยต่อไป

ควรจะได้ศึกษาหรือสำรวจความสนใจ และความต้องการของเด็กเกี่ยวกับความต้องการหนังสือพิมพ์สำหรับเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ความต้องการหนังสือพิมพ์สำหรับเด็กของเยาวชนนอกสถานศึกษา ความต้องการจัดทำหนังสือพิมพ์ในโรงเรียน ศึกษาสมมติฐานที่มีลักษณะตรงข้ามกับที่ได้ตั้งไว้ในกรวิจัยครั้งนี้ หรือหาตัวแปรใหม่ ๆ มาทำการศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ เช่น ระดับชั้นเรียน ท้องถิ่นที่อยู่ อาศัย หรืออาชีพของบิดามารดา สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ฯลฯ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหนังสือพิมพ์สำหรับเด็กได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ควรมีการศึกษาความต้องการของเด็กในทำนองนี้จากสื่อมวลชนประเภทอื่น ๆ ควรศึกษาและทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความต้องการ และการสนองความต้องการแก่เด็กให้ถูกต้องทางและเหมาะสม เพราะผลจากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ยังมีเด็กที่ไม่ต้องการอ่านหนังสือพิมพ์ แต่เด็กส่วนนี้ชอบทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น อ่านหนังสือ คุุโทรทัศน์ และฟังวิทยุ ตามลำดับ (โปรดดูภาพผนวก ข ตารางที่ ๑๘ ประกอบ) อีกทั้งเด็กที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ ก็อาจเป็นบุคคลประเภทที่ชอบและติดตามเนื้อหาจากสื่อประเภทอื่นด้วย หากมีการศึกษาในเรื่องดังกล่าวก็อาจช่วยให้สามารถเปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อเนื้อหาจากสื่อประเภทต่าง ๆ ว่าเหมือนกันหรือต่างกันมากน้อยเพียงไร